

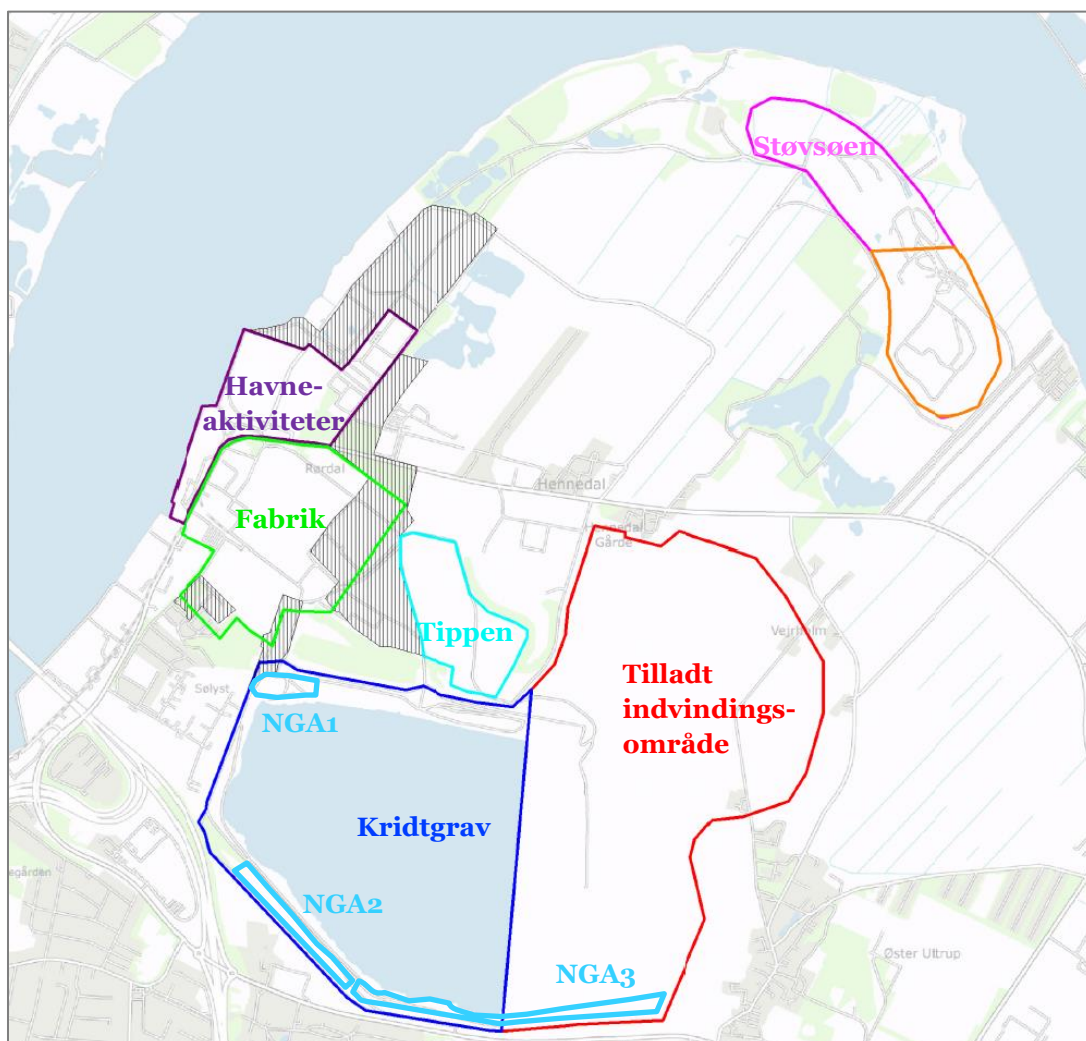
Tilsynsrapport til offentliggørelse

Virksomheder
J.nr. MST-1272-02460
Ref. NIEHA/MARBA
Dato: 23. september 2019

Tilsynsrapport vedr. Støvsøen, Tippen og NGA1, NGA2 og NGA3

Virksomhedens navn	Aalborg Portland A/S
Virksomhedens adresse	Rørdalsvej 44, 9220 Aalborg Øst
CVR nummer	36428112
Virksomhedstype	3.1a Fremstilling af cement, ovnap. > 50 el. 500 t/dag
Tidspunkt for tilsynet	16. august 2019 kl. 9.30-14.30
Baggrunden for tilsynet	Basistilsyn
Varsling af tilsynet	30. juli 2019
Deltagere fra virksomheden	Henriette Charlotte Nikolajsen Jan Mandrup Jeppesen Niels Jørgen Nielsen
Øvrige deltagere	Trine Bojesen, Niras
Tilsynet udført af	Marianne Bager Nina Eberhardtsen Hansen
Tilsynet omfattede	- Tilsyn med Aalborg Portlands aktive deponeringsanlæg Støvsøen, det nedlukkede deponeringsanlæg Tippen og nyttiggørelsesanlæggende NGA1, NGA2 og NGA3.- Status på bortgravningsaktiviteter på Støvsøen.- Status på slutafdækning af NGA1.- Status på indbygning i NGA 2 og 3.- Opfølgning på revurderingen fra 2017.- Tilsynskampagne vedr. overvågningsboringer.
Materiale udleveret	Miljøredegørelse 2018 for Aalborg Portland

Oversigtskort

Figur 1. Kort over Aalborg Portlands aktiviteter. OBS: Orange markerer Affalds- og genbrugscenter Rørdal, som er ejet af Aalborg Kommune.

Der blev ført tilsyn med følgende af Aalborg Portland biaktiviteter:

- Det aktive deponeringsanlæg Støvsøen
- Det nedlukkede deponeringsanlæg Tippen
- Nyttiggørelsesanlæggene NGA1, NGA2 og NGA3

Deponeringsanlæggene er miljøgodkendte under listepunkt 5.4 og nyttiggørelsesanlæggene under listepunkt K 206.

Håndhævelser

Der er ikke meddelt håndhævelser siden sidste fysiske tilsyn for deponeringsanlæggene eller nyttiggørelsesanlæggene. Ligeledes har nærværende tilsyn ikke afstedkommet nogen håndhævelser. Håndhævelser vedrørende Aalborg Portland hovedaktivitet samt opfølgninger herpå, kan ses i tilsynsnotatet for denne.

Indberetninger om egenkontrol.

Årsrapporterne for deponeringsanlæggene samt nyttiggørelsesanlæggene er blevet gennemgået og fundet i overensstemmelse med gældende vilkår. Bemærkninger til årsrapporterne vil blive fremsendt ved senere lejlighed.

Jordforurening

Der blev ved tilsynet ikke konstateret synlige tegn på jordforurening.

Liste over gældende afgørelser:

Støvsøen

Påbud om vilkårsændring vedrørende kapaciteten af deponeringsanlægget Støvsøen, Aalborg Portland A/S, Miljøstyrelsen, 20. juni 2019.

Miljøgodkendelse for Aalborg Portland A/S, deponeringsanlægget "Støvsøen" til bortgravning af 60.000 tons affald, Miljøstyrelsen, 7. juni 2019.

Miljøgodkendelse for Aalborg Portland A/S, deponeringsanlægget "Støvsøen" til bortgravning af 100.000 tons affald, Miljøstyrelsen, 2. oktober 2017. (Godkendelsen er fuldt udnyttet)

Revurdering af miljøgodkendelse, Aalborg Portland A/S, deponeringsanlægget "Støvsøen", Miljøstyrelsen, 10. marts 2017.

Godkendelse til bortgravning af op til 100.000 tons affald fra deponeringsanlægget Støvsøen, Miljøstyrelsen, 18. december 2015. (Godkendelsen er fuldt udnyttet)

Miljøgodkendelse til bortgravning af op til 20.000 tons affald fra deponeringsanlægget Støvsøen, Miljøstyrelsen, 16. juli 2015. (Godkendelsen er fuldt udnyttet)

Tippen

Revurdering af miljøgodkendelse, Aalborg Portland A/S, deponeringsanlægget "Tippen", Miljøstyrelsen, 10. marts 2017.

Nyttiggørelsesanlæggene

Miljøgodkendelse for Aalborg Portland, Anvendelse af restprodukt fra cementproduktionen, microfiller til efterbehandling af Rørdal Kridtgrav (Nyttiggørelsesanlæg 3, NGA3), Miljøstyrelsen, 6. juni 2018.

Revurdering medfører ikke ændringer i miljøgodkendelse af nyttiggørelsesanlæg for microfiller, Aalborg Portland A/S, Miljøstyrelsen, 10. marts 2017.

Tillæg til Miljøgodkendelse for Aalborg Portland A/S, Nyttiggørelse af microfiller til efterbehandling af kridtgrav, Miljøstyrelsen, 10. oktober 2012.

Herudover henvises til "Miljøgodkendelse og revurdering af miljøgodkendelse for Aalborg Portland A/S, Miljøstyrelsen, 10. marts 2017" som bl.a. indeholder vilkår om støj, som også gælder på deponeringsanlæggene og nyttiggørelsesanlæggene.

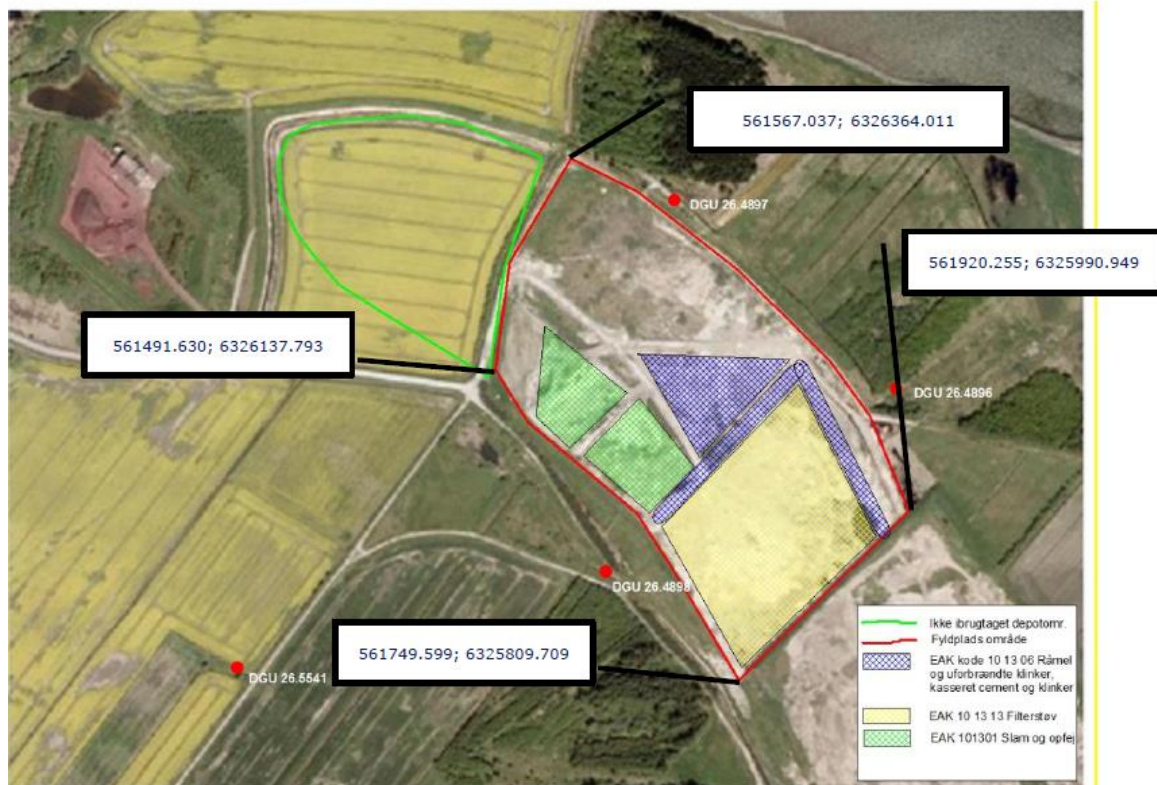
Gennemgang af miljøforhold

Støvsøen

Besigtigelse af deponeringsanlægget

Bortgravning: Det blev oplyst, at Aalborg Portland har taget miljøgodkendelsen til bortgravning af 7. juni 2019 i brug, og at miljøgodkendelsen af 2. oktober 2017 er fuldt udnyttet. Deponeringsanlægget har tydeligt præg af de bortgravningsaktiviteter, der har fundet sted siden 2015. Størstedelen af det filterstøv, som gennem tiden er blevet deponeret i området markeret med gult på figur 2, var gravet bort, så området nu udgør et mindre krater. Miljøstyrelsen spurgte ind til det vand der stod i området (figur 3, øverst). I Aalborg Portlands miljøgodkendelser til bortgravning fra 2017 og 2019 er der fastsat vilkår om, at bortgravning ikke må ske under grundvandsspejlet. Aalborg Portlands driftsansvarlige for deponiet forklarede, at vandet i området udgør overfladevand, som ikke kan slippe væk grundet de underliggende hårde lag af filterstøv. Han forklarede, at måden Aalborg Portland undgår at grave ned under grundvandsspejlet er ved at grave ned til grundvandsspejlet og derefter holde sig over dette niveau.

Deponering af filterstøv: Eftersom der for tiden bortgraves filterstøv fra Støvsøen og filterstøv fra produktionen primært køres fra fabrikken til nyttiggørelsesanlægget, er det ikke meget filterstøv/microfiller, som deponeres. Det blev oplyst, at den mængde støv, som køres til deponering, som oftest udgør støv, der er for tørt til at anvende i nyttiggørelsesanlægget.

Figur 2: Områder til deponering. Gult område: filterstøv, grønt område: slam, blåt område: råmel og uforbrændte klinker.

Deponering af opfejet affald: På tilsynet blev det oplyst, at opfejet affald, som fremgår af anlæggets positivliste, ikke længere deponeres, men i stedet køres til brændsel trods den lave brandværdi. Opfejet er for dyrt at deponere, da størstedelen af massen udgør vand.

Hvid cement: I området for deponering af råmel og uforbrændte klinker blev der observeret en bunke med hvidt støv (figur 3, midterst tv). Miljøstyrelsen spurgte ind til, om støvet kunne være hvidt filterstøv (HMF), der skal deponeres i området til filterstøv (gul markering på kortet på figur 2). Aalborg Portlands driftsansvarlige for deponiet, foretog en vurdering af støvet på stedet og konstaterede, at støvet udgjorde hvid cement (som er mere levende end filterstøv). Han fortalte, at der formentlig er blevet spildt noget hvid cement på havnen, som efterfølgende er blevet støvsuget op og deponeret pga. af indholdet af urenheder.

Rødfarvet jord: I området mellem tilkørselsvejen og området for deponering af slam bemærkede Miljøstyrelsen, at jorden var rødfarvet. Aalborg Portlands driftsansvarlige for deponiet forklarede, at farven skyldtes slam. En lastbil med slam havde i regnvejr haft problemer med at bakke op ad rampen til området for deponering af slam (grøn markering på kortet i figur 2) og endte derfor med at spule slammet ud lige ved siden af rampen. Aalborg Portlands miljøgodkendelser indeholder ikke krav om, hvor de forskellige fraktioner skal deponeres, da miljøpåvirkningen fra deponiet vurderes samlet. Dog er det i virksomhedens egen interesse, at de forskellige affaldstyper deponeres i særskilte områder, så fremtidige muligheder for genanvendelse ikke forhindres.

Figur 3. Øverst: Toppen af deponeringsanlægget Støvsøen set mod øst. Midterst tv: Hvid cement i område for råmel og uforbrændte klinker. Midterst th: kant af deponi mod nordvest. Nederst: Spor efter slam (rødfarvning) ved køreområde.

Opfølgning på revurdering af Støvsøen

På tilsynet blev opsamlingspunkter vedr. revurderingen af 10. marts 2017 drøftet, nærmere betegnet vilkårene A5, B7, G2, G5 og G6. Miljøstyrelsen havde ingen bemærkninger til beredskabsplanen fremsendt i henhold til vilkår A5. Miljøstyrelsen mangler fortsat at vurdere på de fremsendte oplysninger/notater, som følger af vilkårene B7, G2 og G5. Det blev aftalt, at Aalborg Portland snarest vil fremsende forslag til tærskelværdier for Støvsøen i henhold til vilkår G6.

Tippen

Figur 4. Toppen af det nedlukkede deponeringsanlæg Tippen set mod vest.

Besigtigelse af deponeringsanlægget

Nedlukket deponi: Deponeringsanlægget Tippen er nedlukket. På tilsynet kunne det ses, at området henligger som kornmark. De omkringliggende adgangsveje var velholdte og sikrede adgang til området. Deponiet ligger i landzone, og er ikke omfattet af en lokalplan og anvendes i dag som landbrugsområde i henhold til vilkår i den oprindelige godkendelse af deponeringsanlægget.

Sætningsskade: I forbindelse med årsrapporten har Aalborg Portland beskrevet en sætningsskade/revne, som blev konstateret i 2017. I årsrapporten for 2018 er revnen beskrevet som uændret. På tilsynet gjorde Miljøstyrelsen opmærksom på følgende vilkår fra revurderingsafgørelsen for Tippen af 10. marts 2017:

- E3○ I efterbehandlingsperioden skal der som minimum en gang årligt kontrolleres for sætninger i affaldet. Betydende sætninger registreres ved indmåling for skærpet opmærksomhed ved næste års kontrol. Såfremt sætninger blotlægger affald, danner lunger eller har betydning for afledning af overfladevand, skal de udbedres med uforurennet jord eller anden godkendt afdækningsmateriale.

Det blev aftalt, at Aalborg Portland vil udbedre sætningsskaden efter høst af marken. Miljøstyrelsen anmoder Aalborg Portland om at fremsende fotodokumentation for, at udbedringen er foretaget.

Opfølgning på revurdering af Tippen

Opfølgningsspørgsmål vedr. revurderingen af 10. marts 2017 blev drøftet, nærmere betegnet vilkårene B1 og B5. Miljøstyrelsen mangler at vurdere på de fremsendte oplysninger/notater, som følger af vilkåret B5. I henhold til vilkår B1 har Aalborg Portland fremsendt et notat, som beskriver placeringen af de eksisterende borer, anvendeligheden af disse og forslag til placering af eventuelle nye borer. I notatet er der argumenteret for, at det ikke er muligt at placere en boring syd for anlægget, da der på sigt vil ske indvinding af kridt her. Det foreslås derfor at placere en opstrøms boring, som reelt ligger sidevejs deponiet. Den eksisterende boring er også vurderet til at ligge sidevejs deponiet, derfor har Miljøstyrelsen svært ved at se, hvad fordelene ved den nye boring vil være – udover at der er længere afstand

til deponiet. Potentialeforholdene i området er yderligere komplicerede af, at der indvindes vand i flere boringer bl.a. øst for Tippen. Dette forøger risikoen for påvirkning af en nordøstligt placeret opstrøms boring. På tilsynet anmodede Miljøstyrelsen derfor Aalborg Portland i at undersøge mulighederne for at placere en ny opstrøms boring syd eller sydvest for Tippen. Miljøstyrelsen kan umiddelbart acceptere placeringen af den nye nedstrøms boring, men vil afvente et eventuelt nyt forslag til placering af den opstrøms boring, før der laves en samlet accept af placeringen af de nye boringer.

Nyttiggørelsesanlæggene

Der er ført miljøtilsyn med nyttiggørelsesanlæggene i kridtgraven, hvor microfiller benyttes til efterbehandling og landskabelig modellering af kridtgraven. Microfilleren kommer enten direkte fra produktionen eller fra Støvsøen.

Der er meddelt miljøgodkendelse til NGA1 og NGA2 den 10. oktober 2012 "*Tillæg til miljøgodkendelse for Aalborg Portland A/S til: Nyttiggørelse af microfiller i etape 1 og etape 2 af kridtgraven*".

Det tredje nyttiggørelsesprojekt, NGA3 er opdelt i underfaserne NGA3I, NGA3II-A og NGA3II-B. Projektet er miljøgodkendt den 6. juni 2018 "*Anvendelse af restprodukt fra cementproduktionen, microfiller til efterbehandling af Rørdal Kridtgrav (Nyttiggørelsesanlæg 3, NGA3)*".

NGA1

Opfyldningen af NGA1 er færdig og anlægget er slutfærdiget. Aalborg Portland har fremsendt dokumentation i form af billeder og opmåling af terrænkoter. Ved tilsynet fremstår NGA1 med bevoksning af græsser. Der er ikke fremsendt dokumentation for den tilførte jords renhed og mængde.

Figur 5. Slutfærdigingen på NGA1 med sigte mod gravefront. Bevoksning ses forrest i billedet.

NGA2

Opfyldningen af NGA2 er færdig, men anlægget er ikke slutfærdiget. Den endelige slutfærdigelse vil først ske på NGA2, når asfalteret, som benyttes til transportvej til NGA3I, ikke længere skal benyttes.

Figur 6. Øverst: Sigte mod NGA2 modsat søen med grøn græsbevoksning. Over etappen ses en stejl skrænt, som er gravefronten, hvor der ikke er udlagt materiale. Til venstre i billedet ses NGA3I, hvor opfyldningen er i gang. Nederst: NGA2 med asfaltvejen i højre side af billedet.

Monitering ved NGA1 og NGA2

I henhold til vilkår i miljøgodkendelsen, sker der overvågning af grundvandet i 3 boringer ved NGA1: DGU 26.5620, DGU 26.5621 og DGU 26.5622 og i 3 boringer ved NGA2 DGU 26.5623, DGU 26.5624 og DGU 26.5625. Overvågningen skal fortsætte indtil det vurderes, at nyttiggørelsesanlæggene ikke udgør en miljømæssig risiko.

NGA3

Status: Aalborg Portland har oplyst, at det forventes at NGA3I vil være opbygget og slutafdækket i januar 2020. Opfyldningen af NGA3II-A forventes at vare 6-9 måneder og derfor at være færdig i efteråret 2020, hvorefter der vil ske slutafdækning af denne fase. Det forventes, at der skal anlægges en offentlig sti på en del af NGA2 og NGA3I. Den sidste fase, NGA3II-B forventes først at blive påbegyndt i 2025, når gravefronten i kridtgraven er rykket længere frem.

Jordskred: Der er i miljøgodkendelsen vilkår om at NGA3 skal afdækkes med en bentonitmembran og slutafdækkes med næringsfattig jord. På tilsynet oplyste Aalborg Portland, at der er problemer med at få råjorden til at blive på membranen (se figur 7, nederst). Aalborg Portland vil tage forholdet op med Aalborg Kommune og Region Nordjylland, som sammen står for tilsynet med efterbehandlingsplanen for området og den natur som ønskes skabt.

Figur 7. Øverst: Opfyldningen med microfiller på NGA3I. Yderst ses jordvolden og inderst ses opfyldt. Midterst: Afdækningen på NGA3I sker løbende. Fyldet dækkes af en lermembran, som dækkes med råjord. Nederst: Jordskred.

Figur 8. Øverst tv: DGU26.4897, brøndring og forerør. Øverst th: DGU26.4011, forerør. Midterst tv: DGU26.5621, brøndring. Midterst th: DGU26.5621, forerør. Nederst: Skilt påsat DGU26.5621.

Tilsynskampagne vedr. overvågningsboringer

Miljøstyrelsen har ført stikprøvekontrol med overvågningsboringer. Boringerne er etableret i 2013, og fremstår alle med brøndring og aflåst overdækning af stål. Flere boringer mangler vandtætte propper på forerør og påsatte skilte med boringsinformationer.

Det blev aftalt, at Aalborg Portland i forbindelse med næste prøvetagningsrunde i september/oktober vil forsyne forerør med vandtætte propper i fald de mangler, samt sikre, at hver enkelt boring er forsynet med et skilt med boringsinformationer som DGU.nr., pejlefikspunkt og koordinater. Miljøstyrelsen anmoder Aalborg Portland om at fremsende fotodokumentation for boringernes beskaffenhed ved fotos af hhv. brøndring med låg, forerør med vandtæt prop samt af det påsatte skilt (jf. billederne af DGU26.5621 i figur 8). På baggrund heraf vil Miljøstyrelsen udarbejde et boringsnotat, som vil blive sendt til Aalborg Kommune til orientering, da det er kommunen, der står for håndhævelsen af reglerne i brøndborerbekendtgørelsen.

Opsummering:

Tilsynet gav anledning til følgende bemærkninger:

Støvsøen

1. Aalborg Portland skal fremsende forslag til tærskelværdier for Støvsøen i henhold til vilkår G6 i revurderingsafgørelsen af 10. marts 2017. Frist for fremsendelse vil blive aftalt snarrest.

Tippen

2. I henhold til vilkår E3 i revurderingsafgørelsen for Tippen af 10. marts 2017, skal den konstaterede sætningsskade udbedres med uforurenede jord eller anden godkendt afdækningsmateriale. Sætningsskaden skal udbedres efter høst, og der skal fremsendes dokumentation i form af foto til Miljøstyrelsen inden den 15. november 2019.
3. Aalborg Portland skal fremsende en supplerende vurdering af placeringen af nye monitoringsboringer i henhold til vilkår B1 inden den 15. november 2019.

Nyttiggørelsesanlæg

4. Aalborg Portland skal fremsende oplysninger om, hvilken jord der er tilført, i forbindelse med slutafdækningen på NGA1. Oplysningerne skal indeholde dokumentation for jordens renhed og om hvor stor en mængde jord der er tilført, og fremsendes til MST inden den 15. november 2019.

Overvågningsboringer

5. Virksomhedens monitoringsboringer skal leve op til gældende krav som fremgår af Brøndborerbekendtgørelsen. Miljøstyrelsen gør opmærksom på, at det er kommunen, som skal sikre at reglerne i bekendtgørelsen bliver overholdt. Miljøstyrelsen vil derfor sende oplysninger vedr. monitoringsboringerne til Aalborg Kommune.
6. Miljøstyrelsen anmoder Aalborg Portland om inden den 15. november 2019 at fremsende fotodokumentation for, at monitoringsboringerne forerør er forsynet med vandtætte propper, og at hver enkelt boring er forsynet med et skilt med boringsinformationer som DGU.nr., pejlefikspunkt og koordinater.

Virksomheden har haft udkast til tilsynsrapport til kommentering inden offentliggørelsen.